

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 45/26

Luxembourg, 24. marec 2026

Sodba Sodišča v zadevi C-521/21 | Rzecznik Praw Obywatelskich (Izločitev sodnika splošnega sodišča)

Pravna država: nepravilnost pri imenovanju sodnika sama po sebi ne zadostuje za ugotovitev, da ta sodnik ni neodvisen, saj je potrebna celovita presoja vseh okoliščin v zvezi z imenovanjem tega sodnika

Sodelovanje poljskega nacionalnega sodnega sveta, konstituiranega ob reformi poljskega pravosodnega sistema, v postopku imenovanja sodnika in neobstoje učinkovitega pravnega sredstva za neizbrane kandidate sama po sebi ne zadostujeta za izločitev tega sodnika

Na Poljskem je stranka v civilnem postopku predlagala izločitev sodnice, ki obravnava zadevo, saj je njeno imenovanje priporočil nacionalni sodni svet (v nadaljevanju: KRS), katerega nova sestava ni zagotavljala zadostnih jamstev neodvisnosti od izvršilne in zakonodajne veje oblasti. Sodišče je opozorilo, da morajo nacionalna sodišča v okviru postopka izločitve imeti možnost nadzorovati zakonitost postopka imenovanja sodnikov in preveriti, ali ti izpolnjujejo zahteve, ki izhajajo iz prava Unije. Po mnenju Sodišča je lahko le zaradi nepravilnosti, ki so po svoji naravi in teži takšne, da lahko, če se obravnavajo kot celota, ustvarijo dejansko tveganje vmešavanja drugih vej oblasti v postopek imenovanja in pri pravnih subjektih vzbudijo legitimen dvom glede neodvisnosti in nepristranskosti zadevnega sodnika, vprašljiva zahteva po sodišču, ki je bilo predhodno ustanovljeno z zakonom. Sodelovanje KRS v novi sestavi v postopku imenovanja ali neobstoje učinkovitega pravnega sredstva za neizbrane kandidate, obravnavana ločeno ali skupaj, ne zadostujeta za odreditev izločitve zadevne sodnice.

Ena od strank v civilnem postopku pred poljskim sodiščem je predlagala izločitev sodnice, ki obravnava zadevo, ker je menila, da imenovanje te sodnice na to funkcijo ni bilo veljavno.

Ta trditev je temeljila na dejstvu, da je njeno kandidaturo predlagal KRS v novi sestavi, ki izhaja iz reforme poljskega pravosodnega sistema, ki je sporna z vidika jamstva sodne neodvisnosti in vrednote pravne države. Sodišče je namreč ugotovilo, da je bil ta organ konstituiran v nasprotju s temeljnimi ustavnimi načeli poljskega prava ter da ne zagotavlja neodvisnosti in nepristranskosti, ki ju med drugim zahteva pravo Unije.¹ Poleg tega poljsko pravo nacionalnim sodiščem prepoveduje, da presojajo zakonitost postopka imenovanja sodnikov. Ta prepoved velja za senat za izredni nadzor in javne zadeve poljskega vrhovnega sodišča, čeprav je ta na Poljskem edino pristojno sodišče na področju izločitve sodnika na podlagi pomanjkanja neodvisnosti in za pravna sredstva, ki jih vložijo neizbrani kandidati v okviru postopka imenovanja na sodniško funkcijo. Poleg tega tudi ta senat sestavljajo sodniki, imenovani na predlog KRS v novi sestavi.²

Sodišče, ki obravnava predlog za izločitev, se je obrnilo na Sodišče. Izvedeti želi, ali je mogoče sestavo, v kateri je sodnica, imenovana v okviru postopka, v katerem je sodeloval KRS v novi sestavi, neizbranim kandidatom pa je bila odvzeta pravica do učinkovitega pravnega sredstva, šteti za neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče v smislu prava Unije.³

Sodišče je opozorilo, da je postopek imenovanja sodnikov del jamstev, ki so primerna za preprečitev vsakršnega poseganja v njihovo neodvisnost in nepristranskost. Zato **morajo imeti nacionalna sodišča možnost nadzorovati zakonitost postopka imenovanja in preveriti, ali zadevni sodnik izpolnjuje zahtevo po neodvisnem, nepristranskem in z zakonom predhodno ustanovljenem sodišču.**⁴

Dalje, Sodišče je pojasnilo, da je lahko le zaradi nepravilnosti, ki so po svoji naravi in teži takšne, da lahko, če se obravnavajo kot celota, ustvarijo dejansko tveganje vmešavanja drugih vej oblasti v postopek imenovanja in pri pravnih subjektih vzbudijo legitimen dvom glede neodvisnosti in nepristranskosti zadevne sodnice, vprašljiva zahteva po sodišču, ki je bilo predhodno ustanovljeno z zakonom. Zato mora nacionalno sodišče, ki obravnava predlog za izločitev, presoditi **vse okoliščine v zvezi s tem imenovanjem, da ugotovi, ali lahko pri državljanih vzbudijo takšne dvome**. Vendar pa je Sodišče menilo, da **niti sodelovanje KRS v novi sestavi v postopku imenovanja niti neobstoj učinkovitega pravnega sredstva za neizbrane kandidate – obravnavana ločeno ali skupaj – ne zadostujeta za odreditev izločitve zadevne sodnice**.

Nazadnje, Sodišče je ugotovilo, da **mora Poljska**, da bi ponovno vzpostavila zaupanje javnosti v pravosodni sistem in zagotovila spoštovanje načela delitve oblasti, **vzpostaviti normativni okvir, ki ob upoštevanju narave in teže nepravilnosti, storjenih v postopku imenovanja sodnikov, omogoča presojo možnosti, da osebe, ki so bile nepravilno imenovane na sodniška mesta, še naprej opravljajo svoje funkcije**.⁵

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska (Disciplinska ureditev za sodnike), [C-791/19](#) (glej sporočilo za medije [št. 130/21](#)).

² Sodba z dne 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Nadaljnje opravljanje sodniške funkcije), [C-718/21](#) (glej sporočilo za medije [št. 206/23](#)).

³ Člen 19(1), drugi pododstavek, PEU in člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

⁴ V sodbi z dne 5. junija 2023, Komisija/Poljska (Neodvisnost in zasebno življenje sodnikov), [C-204/21](#) (glej tudi sporočilo za medije [št. 89/23](#)), je Sodišče med drugim razsodilo, da je Poljska s sprejetjem prepovedi, da nacionalna sodišča preizkusijo spoštovanje teh pogojev, kršila obveznosti, ki jih ima na podlagi prava Unije.

⁵ Več kot 3000 sodnikov, kar je približno 30 % vseh sodnikov na Poljskem, naj bi bilo imenovanih na predlog KRS v novi sestavi, njihova neodvisnost pa vzbuja legitime dvome.